

Germ. studia nad Kantem XII

Rkp. 83 / 14.
P.A.N.

Germ. Nareszcie metafizyka ponownie przyszła do uznania XII.

Jan Skórski zamiast Aleksander Skórski XII.

Germ. "Przyszła mi do głowy plan szczegółowszego rozwinięcia" tł.
słów Kuno Fischera XVI.

Wobec is niejących już w naszym języku obszernych prac o Wancie
itd. czyz nie należało wymieić choć najważniejsze? XIII.

Przy dłuższem odkładaniu dla wsączenia popularności XXI.

Germ. Nie mając do rozporządzenia XXI

Schweigen wir zamilczymy zamiast milczymy str. 1.

Germ. das gewissermaßen in meinem Vermögen ist jaki do pewnego
stopnia jest w mojem rozporządzeniu str 2.

gewissermaßen do pewnego stopnia zamiast poniekąd, że tak rzekę
knę str. 2

vergnügt zadawala zamiast Kto znajduje przyjemność w życiu
spekulatywnem |: wen das speculative Leben vergnügt, kogo zadawala
życie spekulatywne: | 2.

f. tł. Vermögen możność zamiast zdolność, siła, 23

nied. Grundsätze raz twierdzenia zasadnicze, raz twierdzenia 3-3

nied. Dunkelheit und Widersprüche, aus welchen sie zwar abnehmen
kann: mrok i sprzeczności, z których może wprowadzić wywnioskować. 3-3
lepiej: po których może wprowadzić poznać. Albowiem z sprzeczności się
nie wnioskuje, ani z mroku. lecz z ich istnienia.

nied. menschliche Natur przyroda ludzka 5-4 tutaj: istota ludzkość.

op: ~~der~~ doch przecież 5-5

f. tł. hin und wieder wciąż zamiast od czasu do czasu, niekiedy 5-5

f. tł. ich sehe nicht nie sędzę zamiast nie widzę 5-5

f. tł. zu denen sie .. streben mag : ku którym .. zmierzać usiłuje. 6-5

Ale tutaj mag znaczy nie usiłuje. całe zdanie za pomocą zaimka jakikolwiek.

nied. tł. erfahrungsfreier Gebrauch der Vernunft: rozum w użyciu oswo-
bionem od doświadczenia. 6-6. Ależ nie chodzi o oswobodzenie rozumu
od doświadczenia, lecz o rozum, o ile jest od doświadczenia niezależny

f. tł. Ausführlichkeit dokładność ~~zam.~~ 6-6 zam. ?

nied: undgleichwol: chociaż zam. a przecież 7-6

f. tł.: nach deren ^(Vermunft) ausführlichen Kenntniss ich ich nicht weit um mich

suchen darf: poznawszy go ^(forum) zaś dostatecznie, nie potrzebuję już szukać
daleko od siebie zamiast: chcąc go poznać, nie trzeba mi szukać daleko
od siebie 7-7

f. tł. Genauigkeit Ausführlichkeit zam ? 7-7. (Obserwacja uwagi) ^(Obserwacja)

2
Str. 7-7. Zamiast tłumaczyć Untersuchung przez poszukiwanie lepiej by-
łoby użyć wyrazu badanie.

f.k. Tamże powiada Kant: Noch sind Gewissheit und Deutlichkeit ~~zwei S...~~ als
wesentliche Forderungen anzusehn. Przekład brzmi: Trzeba jeszcze roz-
patrzeć pewność i wyraźność ..jako istotne wymagania. ~~Powinno być:~~
Ale aussern nie znaczy rozpatrzeć, lecz uważać za coś. Powinien więc u-
stęp ten brzmieć: Trzeba jeszcze za istotne wymagania uważać pewność i
wyraźność itd.

J. N. W tym samym zdaniu używa autor zwrotu może niezupełnie poprawnego:
stawić wymagania względem kogoś autora zamiast stawiać wymagania auto-
rowi.

M Str. 8-7 : Jede Erkenntnis, die a priori fest stehn soll : Każde po-
znanie, mające ugruntować się a priori. Lepiej może : Każda wiedza a-
prioryczna albo : Każda wiedza , która ma być ustalona a priori 8-7

~~Tamże Schleiermacher wprost zamiast bezwzględnie~~

f.k. Tamże ~~wierszu 11 opuszczony wyraz~~ powiada Kant, że pewność musi
pewnie musi być przede wszystkim określanie wszelkiej wiedzy apodyktycz-
nej, albowiem określanie to ma być miarą, a zatem wszelkiej o pewności
apodyktycznej a zatem samo służyć za przykład takiej pewności. |: die
das Richtmass mithin selbst das Beispiel aller apodictischen Gewiss-
heit sein soll. Przekład robi z tego: natomiast powiada, że określanie
ma "być miarą, owszem także przykładem wszelkiej apodyktycznej pewności"
Zmienia to oczywiście myśl Kanta. 8-7

[Tamże Gründe oddano przez dowody zamiast przez powody. ~~Może to~~
~~tylko błąd drukarski~~. Nie może to być błąd drukarski, skoro kilka wierszy
dalej czytamy znowu zamiast powody |: ~~Ursachen~~:| dowody.]

nied. Damit. 8.- 8. Damit aber nicht etwas unschuldigerweise an der
Schwächung derselben |: der Gründe :| Ursache sei. Przekład Ażeby ~~z~~
~~jednak~~
nie stać się przyczyną niewinną osłabienia tych dowodów zamiast: Aże-
by jednak usunąć wszelką mimowolną przyczynę osłabienia tych powodów.
W przekładzie prof. Chm. przyczyną mógłby się stać autor; w oryginale
chodzi o jakiegokolwiek przyczynę.

Wpr. Tamże Nebenzweck tłumaczono jako cel podrzędny zamiast cel uboczny. Cel
podrzędny po niemiecku się nazywa untergeordneter Zweck.

Wpr. nied. Powsz den Einfluss abhalten: Powstrzymać wpływ zam. usunąć wpływ
8-8

Wpr. nied. nicht unvergoltene Mühe ^{nie} trud bezkorzyści zamiast trud nie-
daremy 8-8.

Op. wyraz aber str 8 wiersz 7 z dołu.

Wyr. Darthun wyłożyć zamiast wykazać 8-8

Germ. ist zu meinen Zwecken gehörig: wchodzi do moich celów zam.
leży w zakresie moich celów lub moich zamiarów 8-8.

Op auf denen er selbst beruht selbst opuszczone 8-8.

Op. dann aber auch w przekładzie tylko potem ^{„a”} 9-9. brak także.

F. tk. i zamiast lub : oder.

F. tk. Das betraf das Wesen meines Vorhabens, war aber auch s die
zufällige Ursache dass usw. Przekł. Te Wynikało to z istoty mego przed-
sięwzięcia; była atoli i przypadkowa przyczyna zamiany Wynikało to z
istoty mego przedsięwzięcia, była jednak zarazem przyczyną przypadkową ⁹⁻⁹

90 Op. zdanie ca ła: Ich bin fast beständig im Fortgang meiner Arbeit
unschlüssig gewesen, wie ich es hiermit halten sollte. 9-9.

Op. hier: w tym wypadku 10-9

Nied. ~~Ka~~ könnte man sagen da sie powiedzieć zam. dałoby itd. 10-10

Wyr. Wyras deutlich, deutlichkeit lepiej blyłoby oddać przez
jasność, a nie przez wyraźność, gdyż niezrozumiałem jest n.p. zwrot o
książ e wyraźnej zamiast jasnej lub zrozumiałej. Str. 9,10 - 9,10. ^{Sam Other Text = jony 10/12}

Nied: so gar deutlich až tak wyraźna zam tak bardzo jasna 10-10

Nied. zerstreuen im Ganzen szkodzą w całości zamiast rozpraszają
uwagę co do całości 10-10

N Nied. Ueberschauung des Ganzen obejrzenie całości zam. Objęcie ca-
łości 10-10.

F. tk. Gleichwol nie znaczy jakby lecz przecież , mimoto 10-10

Nied. wenn er die Aussicht hat ... zu vollführen przekł jeśli ma na
widoku wykończenie zam. jeśli ma widoki na wykończenie 10-10

Op. und doch przekład "i" zam. a przeiceż 10 w. 7 z dołu 10.

Op. hier tutaj 10 w. 5. z d. 10.

Nied. einrichten rozporwadzić z zam ułożyć 11-10

" " in der didaktischen Manier Alles nach ihren Absichten einzu-
richten rozprowadzenie wszystkiego według swoich zamiarów w kształcie
dydaktycznym zam. ułożenie sposobem dydaktycznym wszystkiego według
swoich zamiarów. 11-10

O p. selbst samo 11 w. 8 z g. 10.

Wyr. darlegen wystawić z zam. wyłożyć 11-11

Wyr. Ausführlichkeit dokładność z zam. 11-11

Wyr. in Ueberschlag bringen obrachować zam. obliczyć 11-11

Nied. nach und nach aufsuchen zwolna jedne po drugien wyszukiwać
zam kolejno, stopniowo wyszukiwać. Zwolna u Kanta niema. 11-11.

F. tż. ingeleichen zwłaszcza zam. a także 11-10

F. tż. etwa może zam. mniej więcej 12-11

Należało podać stronnice według przekładu.

Nied. Ierantappen dreptanie w kółko zam. szukanie po omacku. 12-12

F. tż. Das Vorgetragene (przedmiot wykładu) ~~sa-si-ettak~~ musi być być rozumiane, jak gdyby K. t. twierdził, że lepiej wydatniono przedmiot logiki, gdy tymczasem K. t. mówi tylko o jaśniejszych określeniach, używanych w wykładzie. 13-12

Nied. welches aber mehr zur Eleganz als zur Sicherheit der Wissenschaft gehört: co przecież należy raczej do elegancji niż do pewności umiejętności zam: co przecież należy raczej do elegancji niż do pewności nauki. 13-12.

Op. bis jetzt dotąd 13 w 4 z d. 12.

F. tż. allem Ansehn nach według wszelkich pozorów zam. według wszelkiego prawdopodobieństwa. Według Kanta bowiem logika nie tylko pozornie, lecz naprawdę jest zamknięta. 13-12

Wy Term. Erkenntniskräfte siły poznawcze zam. władze poznawcze. 14-12

Nied. Ursprung der Erkenntnis początek poznania zamiast źródła wiedzy 14-12

Nied. von allen Objecten abstrahieren odrywać się od wszelkich przedmiotów zam. abstrahować od albo nie zważać na 14-13

Wyr. Erwerbung zdobycz zam. nabycie 14-13

Nied. der anderweitig gegeben werden muss winno być dane zam. musi być dane 14-13

Op. allein sama 15 w. 2. z g. 13.

Wyr. Wirtschaft gospodarstwo zam. gospodarka 15-13/14

F. tż. dann aber auch a potem zam. ale wtedy

F. tż. jenen königlichen Weg sich selbst bahnen skierować się samej a tę drogę królewską zam. utorować sobie samej tę drogę kr. 15-14

Op. noch jeszcze 15 w. 17. z dołu 15.

Term. Versuch próba zam. experiment 15.-14.

F. tż. Weg verfehlen zboczyć z drogi zamiast pomylić się z co do drogi 15-14

Wyr. Andenken pamięć zam. pamiątka. 15-14

Nied. und dadurch unvergesslich geworden sei i stąd niepodobna było o niej zapomnieć i stąd niemogła się zatracić. 16-14.

a przecież Töbze
Grundriss Tappen
bedeutet so omacku 27
17-16
takie 15-14

F. tż. gleichschenkligen Triangel demonstrierte : okazywał trójkąt równoramienny . Ale demonstrieren nie znaczy tutaj okazywać, jak można było wywnioskować z cytowanego u Kheurbacha ustępu Euklida. 16-14

F. tż. er fand, dass er nicht dem, was er in der Figur sahe, oder auch den blossen Begriffe derselben nachspüren und gleichsam davon ihre Eigenschaften ablernen, sondern durch das was er selbst nach Begriffen a priori hineindachte und darstellte .. hervorbringen müsse. . Drugą część tego zdania przekład podaje: .. ale że to, co sam według pojęć a priori w nią wmyślił i w niej przedstawił, winien wytworzyć. Pominęto słowo durch, przez co cały sens zdania spaczony. Powinno być: ale że ponieważ owe własności wytworzyć na podstawie tego, co sam według pojęć a priori w nią wmyślił i w niej ~~przedstawił~~. 16-15

F. tż. eine schnell vorgegangene Revolution : rychło potem zaszła rewolucya zamiast szybko odbywająca się rewolucya. 16-15

f. tż. welche preklad oddaje przez co, wskutek czego niewiadomo, do czego się ten zaimek względny odnosi, gdy tymczasem w oryginale czynny nie was, lecz welche, odnoszące się do Entdeckungodkrycie. 16-15

F. tż. indem er ihnen etwas entzog und wiedergab : dodając tu coś lub odejmując zam. odejmując im czegoś a i dodając to znowu 16-15

F. tż. mit Principien ihrer Urtheile wraz z zasadami swych sądów zam. zgodnie z zasadami lub wed ~~ług~~ 16-15 16-15

Op. von ihr gänglich lassen dać się jej wodzić na pasku 16-15

F. tż. Principien, nach denen allein übereinkommende Erscheinungen für Gesetze gelten können przekład: zasady, wedle których zgodne ze sobą zjawiska mogą jedynie uchodzić za prawa . Tymczasem wyraz allein dotyczy Principien i Kant chce powiedzieć, że tylko dzięki zasadom rozumu zgodne ze sobą zjawiska mogą uchodzić za prawa. 17-16

F. tż. der sich alles vorasagen lässt, was der Lehrer will przekł. ~~dający w siebie wszystko~~ dający wmówić sobie wszystko , co zeche nauczyciel. zamiast ~~dający nam~~ pozwalający nauczycielowi mówić sobie wszystko itd. 17-16.

Wyr. bestallter Richter dyplomowany sędzia zam. 17-16

Nied. dass sie vielmehr ein Kampfplatz ist że wygląda raczej na bojowisko zam. że jest raczej bojowiskiem ~~18-6~~ 18-16.

Wyr. herumtappen dreptanie |: bez w kożko :| zamast chodzenie lub szyskanie po omacku. 18-17

Germ. Bei erneuertem Nachsuchen przy wznowionem szukaniu zam. szukając ponownie, a. nowo. 18-17

Nied. merkwürdig sein mieć ponęte zam. być zastanowienia godnym 18) ⁻¹⁷

Nied. durch Begriffe ausmachen za pomocą pojęć wywnioskować zam.
za pomocą pojęć ustalić 18-17

F. tł. Eine Erkenntnisart, die Verstand erfordert: rodzaj pozna-
nia, którego rozum wymaga zam. który wymaga rozumu 19-18.

Nied. die Versuche sie |: die Gegenstände :| zu denken próby two-
rzenia ich w myśli zam. próby pomyślenia ich. 20-18.

Nied. diese dem Naturforscher nachgeahmte Methode ta metoda prze-
jęta od przyrodnika zam. ta metoda, wzorowana na metodzie przyrodnika ²⁰⁻¹⁸
Op. allenfalls 20-19.

Term. Widerstreit spór zam. sprzeczność 20-19.

Wyr. Denkart tryb myślenia lepiej sposób myślenia, pogląd 20-19 ^{et passim}

Nied. befremdlich zastanawiający zam. dziwny 20-19

F. tł. der ganze Zweck główny cel zam. cały cel 20-19

Op. mit ihm t.j. mit ~~diesem Erkenntnisvermögen~~ a pr dem Vermögen
a priori zu erkennen. 20 w. 2 z dołu-19

Wyr. notwendig musowo zam. nieuchronnie , z koniecznością 20-19

Term. das Unbedingte bezwarunkowość zam. coś bezwarunkowego, tak
jak zresztą sam przykład zaraz w tem samym zdaniu podaje das Bedingte
jako to co uwarunkowane ~~20-19~~ 21-20

Wyr. Vorstellungsart tryb wyobrażania zam. sposób wyobr. 21-20.

Op. in ~~seiner~~ ihrer |: sc. der Vernunft :| practischen Erkennt-
nis: w poznaniu praktycznem brak jego. t.j. rozumu 20-20

Dröbne: dlaczego Bezwarunkowość wielką literą pisane? 21 passim

F. tł. und es bleibt uns unbenommen oddaje nam je |: sc. miejsce:
niezajętem zam. wolno nam 22-20

F. tł. Zdanie um nur až do bemerklich machen zawisłe od zdania gło-
wnego: ich stelle in dieser Vorrede .. die Umänderung der Denkart nur
als Hypothese auf, a nie, jak tłumaczy Chm. od zdania pobocznego ab-
~~gleich~~ : ob sie gleich ... bewiesen wird. 22. 21 uwaga.

~~Nied. daher też zam. tedy 23-22~~

Op. daher 23-22

Wyr. beharrlicher Zustand stężący stan zam. niezmienny 23-22

F. tł. gar verdrängen zupełne wyrugowanie zamiast ²⁴⁻²² nawet wyrugowanie

Op. Daher ist eine Kritik, welche die erstere einschränkt usw.

Wyrazy die erstere opiszczone, a wskutek tego brak przeciwstawienia
do dalszych i w polskim przekładzie znajdujących się wyrazów ein Iän-
dernis, welches den letzteren Gebrauch einschränkt : przeszkoda, ogra-
niczające owo drugie użytkowanie 24-22

F. tk. zwar durch Jednigkeit ~~zamiast~~ ~~wprawdzie~~ ^{2 rany} wprawdzie 24-23

Nied. Gewaltthatigkeit przemoc zam. gwałty 24-23

Term. ~~Samliche~~ Anschauung w jednym i tem samym zdaniu ~~raz~~ ^{2 rany} przez oglądanie, raz przez umocnienie, przez co cała myśl Kant zostaje zakryta. 24-23

Geru. dass wir von keinen Gegenstände ... Erkenntnis haben können: że nie możemy osiągnąć poznania o żadnym przedmiocie zam. że nie możemy poznać żadnego przedmiotu albo że nie możemy nic wiedzieć o żadnym przedmiocie 24-23

Nied. ~~denken~~ müssen ~~powinniśmy~~ ~~pomyśleć~~ zam. ~~musim~~ ~~pomyśleć~~ 25-23

Term. Naturnotwendigkeit konieczność przyrody zam. konieczność przyrodzona 25-24

F. tłum. Sache an sich selbst tłum. jako rzecz sama w sobie. Tymczasem rzecz sama w sobie znaczy Ding an sich, ² ~~o~~ czego właśnie w tym wypadku Kant jaknajsurowiej odróżnia Sache an sich selbst rzecz jako ~~tku~~ ²⁵⁻²⁴

Drobna uwaga. Dlaczego Krytyka wielką literą pisana, także tam, gdzie nie jest nazwą, tytułem książki, lecz po prostu oznacza krytyczne zbadanie władz rozumowych? 25-24

Nied. wird gedacht da sie pomyśleć zam. bywa pomyślana albo przez activum opisać. 25-24

F. tk. ebenderselbe Wille .. als einem Dinge an sich selbst angehörig: tak samo wola jako rzecz do siebie samej należąca !! zamiast jako należąca do rzeczy samej w sobie. 26-24

^{F.M} Nied. weil ich ein solches |: Wesen :| seiner Existenz nach ... bestimmt erkennen müsste dlatego że taką istotę musiałbym poznać określając według jej istnienia i zam. określając co do jej istnienia albo pod względem jej istnienia 26-24

Wyr. statthaben zastosoować zamiast istnieć, zachodzić 26-25

Term. Gegenteil odwrotnok zam. przeciwieństwo 26-25

Term. voraussetzen przypuszczać zam. założyć. 26-25

Term. sich selbst widersprechen sprzeciwiać się sobie zam. być z sobą sprzecznym 26-25

Nied. ohne nötig zu haben sie weiter einzusehen : kiedy nie jestem zmuszony rozstrząsać ją dalej zam. kiedy niem potrzeby, abym ją dokładniej rozumiał 26-25.

F. tk. F. tk. da ich zur Moral nichts weiter brauche, als dass Freiheit sich nur nicht selbst widerspreche und sich also doch wenigstens denken lasse, ohne nötig zu haben, sie weiter einzusehen, dass sie also dem Naturmechanismus... gar kein Hindernis in den Weg lege przekład tłumaczy

kiedy do moralności niczego więcej nie potrzebuję tylko żeby wolność nie przeciwiała się samej sobie, a więc dała się przynajmniej pomyśleć i kiedy nie jestem zmuszony rozstrząsać ją dalej, czy nie stawia jakiejś przeszkody mechanizmowi przyrody... Są tu błędy następujące: Zdanie dass sie also itd jest ~~drugim członem zdania~~ zawisłego od nichts weiter brauche, tak samo jak zdanie dass Freiheit sich nicht selbst widerspreche. Tymczasem w przekładzie zrobiono z tego zdanie zawisłe id einzusehen, a to einzusehen mylnie przetłumaczono przez rozstrząsać, przy czym nötig habe nie znaczy jestem zmuszony lecz nie trzeba mi. !!! 26-5

Wyr. fortkommen czynić postępy zam. obejść się bez krytyki 27-26

Gern. zufrieden stellen uczynić zadowolonym zam. zadowolić 29-27

Wyr. Aufbewahrer przechowywaczka 29-28

Wyr. Volk ~~naród~~ zam. szerokie warstwy, ogół 30-28

~~F. tk. Streitigkeiten in welche sich Metaphysiker.. ohne Kritik unausbleiblich verwickeln und die selbst nachher ihre Lehren verfälschen: in welche~~ odnosi autor do wyraża zgorszenie Scandal w zdaniu poprzedzającym, zamiast do wyraża spory Streitigkeiten;

~~F. tk. Jene |: die Schule dagegen Jene |: sc. die Schule :| dazu verbunden ist, durch gründliche Untersuchung der Rechte der speculativen Vernunft einmal für allemal dem Scandal vorzubeugen, das über kurz oder lang selbst den Volke aus den Streitigkeiten aufstossen muss in welche sich Metaphysiker ... ohne Kritik unausbleiblich verwickeln und die selbst nachher ihre Lehren verfälschen.~~ Przekład: Przeciwnie szkoła ... zobowiązana jest, ~~do tego~~ gruntownym zbadaniem praw rozumu spekulatywnego raz na zawsze zaradzić zgorszeniu, które prędzej czy później w skutek sporów nawet narodowi musi się dać uczuć; zgorszeniu, w jakie bez krytyki nieuchronnie wnikają się metafizycy... a potem sami fałszują nauki swoje. Trzy błędy: Primo Volk to nie naród, lecz ogół, warstwy szersze. Po drugie: in welche odnosi się do Streitigkeiten, ~~lecz do~~ sporów, a nie do zgorszenia; Tertio: nie metafizycy sami fałszują naukę, lecz spory te nawet nauki ich, metafizyków fałszują. 30-28

hier. Die Kritik ist nicht dem dogmatischen Verfahren der Vernunft ... entgegengesetzt: Krytyk nie jest ~~przeciw~~ bynajmniej przeciwną dogmatycznemu trybowi postępowania zam. krytyka nie jest przeciwieństwem lub przeciwstawieniem dogmatycznego sposobu postępowania. 30-29

F. tk. mit einer reinen Erkenntnis aus Begriffen |: der philosophischen: | przekład: za pomocą czystego poznania z pojęć |: filozoficznymi: |. Ale der philosophischen idzie na Erkenntnis, a nie na Begriffen | 30-29
Op. allein wyłącznie 30-29

Op. daher ztem 31 w 3 z g.-29.

Nied. oder wol gar ani też zam. ani tem mniej 31-29

Op. mit der ganzen Metaphysik op. z całą itd. 31-29

F. tż. denn diese Forderung an sie |: sc. die Metaphysik :| da sie sich anheischig macht, gänzlich a priori mithin zu völliger Befriedigung der speculativen Vernunft ihr Geschäft auszuführen, ist unmachbarlich. Przekład: niepodobna bowiem odstąpić do wymagania, jakie metafizyka spełnić obiecuje, żeby zadania swego dokonała całkiem a priori, więc z zupełnem zaspokojeniem rozumu spekulatywnego, zam: niepodobna bowiem odstąpić od tego wymagania ~~skoro metafizyka~~ ^{stawiła} stawianego metafizyce, skoro ^{ona} obiecuje dokonać swego zadania całkiem a priori itd. Zdanie zupełnie pogmatwane. 31-29

F. tż. versuchte Strenge der Beweise wypróbowana ścisłość dowodów zam. usiłowanie w kierunku ścisłości dowodzenia. wypróbowany znaczy bowiem po niemiecku erprobt. 31-29.

F. tż. die Evidenz, welche das Experiment der Gleichheit des Resultats .. bewirkt przekł. oczywistość experimentu, wykazująca jednako wy wynik zam. oczywistość wywołana experimentem, polegającym na tem, że wynik jest jednakowy 32-30

Nied. im Praktischen w praktyce zam. w dziedzinie życia praktycznego 32-30

F. tż. indem gdy tymczasem zam. ponieważ 32-30

Nied. : noch so unschuldig całkiem niewinny zam. niewiedzieć jak albo jakimjakoż niewinny 33-31

Op. des Beweises dowodu str. 33 uwaga 31

Term. Bestimmungsgrund określnik 33-31

F. tż. es ist also Erfahrung und nicht Erdichtung, Sinn und nicht Einbildungskraft welches das Aeussere mit meinem inneren Sinn untrennlich verknüpft. Jest więc doświadczeniem, a nie urojeniem, zmysłem a nie wyobraźnią, czemś, co ~~nierozdzielnie~~ nierozłącznie wiąże ze wnętrzością z moim zmysłem wewnętrznym. Zamiast czemś powinno być to, albowiem sens: to, co wiąże, nie jest urojeniem lecz doświadczeniem 33-31

~~F. tż. Nun aber ... abhängt, es ist Osz ...~~

F. tż. Dinge... die sich auf meinen Sinn beziehen rzeczy, które na mój zmysł działają, zam. które się do mego zmysłu odnoszą 34-32

Op. hier tutaj 34 w 3 z d. -32

Wyr. Prüfer oceniacz 34-32

Nied. um meiner ... jetzt fasslicheren Darstellung Platz zu machen by zrobić miejsce dla nowego i... teraz dostępnego przedstawienia rzeczy. zam. dla mojego teraz dostępniejszego 35-33

Op. schlechterdings nicht op. zgoła, a podano tylko nig 35-33

F. tż. Widerlegt zu werden, ist in diesem Falle keine Gefahr, wo
wol aber nicht verstanden zu werden. w takim wypadku zostać odpartymnie
stanowi niebezpieczeństwa zgoła, lecz raczej być niezrozumianym. Zam.
w takim ~~razie~~ wypadku niema niebezpieczeństwa, a się będzie od ar-
tym lecz raczej, że się będzie niezrozumianym. Lepiej w takim razie niema
niebezpieczeństwa odparcia, lecz raczej nierozumienia 35-33

F. tż. um sie in der künftigen Ausführung des Systems dieser Pro-
pædantik gemäss zu benutzen. aby je odpowiednio zużytkować w przyszłym
obrobieniu ~~systematyki~~ systematu tej propedeutyki : zam: aby je zużytk-
kować w przyszłym obrobieniu systematu odpowiednio do tej propedeuty-
ki. 35-33

Nied. |: sc. ich muss :| ... die Verteidigung des Ganzen von den
verdienten Männern, die es sich zu eigen gemacht haben, erwarten. :
obrony całości oczekiwać będę od tych zasłużonych mężów, którzy ją
objęli na własność. Zam. objęli na własność powinno być: którzy ją
sobie przyswoili ~~albo oprowadzi~~. 36-34 Sam Chm. w uwadze do tego
zdania |: uwagi 8 :| podaje wyraz zgodny ze znaczeniem: przejęli :|

F. tż. str. 36 w. 13. z góry niczem nie usprawiedliwiony wyraz
"ale", gdyż przeciwnie, zdanie, tym wyrazem w przekładzie rozpoczęte,
ooryginalne jest uzasadnieniem poprzedniego.

F. tż. Ueber icht nie znaczy rozpatrzenie, lecz ujęcie, objęcie
wzrokiem 36-34

F. tż. "Wo wollte selbst Erfahrung ihre Gewissheit hernehmen, wenn al-
le Regeln, nach denen sie fortgeht, immer wieder empirisch, mithin
zufällig wären; daher man diese schwerlich für erste Grundsätze gelten
lassen kann". |: 650:| Kant tu dowodzi, że samo istnienie wiedzy, opar-
tej na doświadczeniu, suponuje jakąś wiedzę na doświadczeniu nie-opar-
tą; tę wiedzę na doświadczeniu nieopartą są prawidła, według których
postępuje, tworzy się wiedza na doświadczeniu oparta. Więc "nie można
dla nich |: dla tych prawidła :| uznać doświadczenie jako podstawę,
nie można w doświadczeniu widzieć, podług wy pierwszych zasad, do któ-
rych także owe prawidła należą. Tłumacz jednak, nie rozumiejąc tego
ostatniego zdania, w przekładzie dał mu znaczenie wprost przeciwne ani-
żeli Kant, powiadając: "'Stąd nie można im chyba przyznać znaczenia
pierwszych zasad". A właśnie Kant twierdzi, że owe prawidła są pierwsze
ni zasadami i dlatego, jako dzwigające na sobie doświadczenie, same
na doświadczeniu opierać się nie mogą. |: 40 :| .

F. 11. Obgleich dieser Begriff mehr Bestimmungen enthält, als der eines Objects überhaupt" aczkolwiek to pojęcie obejmuje większy zakres, aniżeli pojęcie przedmiotu wogóle" 41-650 Znowu znaczenie zamienione na wprost przeciwne, gdyż właśnie pojęcie o więcej określaniach, determinacyane, ma zakres mniejszy !